

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Bůh je naše útočiště, naše síla, pomoc v soužení vždy velmi osvědčená. Proto se bát nebudeme, byť se převrátila země a základy hor se pohnuly v srdci moří.“ Ž 46,2-3

Píseň 438 *Přišli jsme, ó Ježíši*

Modlitba: Hospodine, Bože náš, k Tobě voláme, když se dostaneme do tísně, o Tvou pomoc prosíme, když se cítíme ohroženi, na Tebe spoléháme, když nevíme, kudy dál.

Přiznáváme, že tohle naše volání nemusí být ani tak projevem naší víry, jako spíš naší ustrašenosti a neochoty čelit zlému, vzdorovat zoufalství.

Dej nám sílu, abychom neutíkali od těch rozhodnutí, která si žádají naší pevnosti. Povzbud' nás, abychom nerezignovali, když se cítíme bezmocní. Dej nám víru, že jsi nám přece nablízku. Dej nám jistotu, že Tvoje slovo platí a nad rozkladem a nicotou vítězí.

V této síle, ve Tvém Duchu se chceme vydat na Tvou cestu, kamkoli nás zavede. Na všech jejích křižovatkách, v zákrutech i temných údolích, Ty buď s námi, Pane. Amen.

Čtení: „*Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné! Tak ať řeknou ti, kdo byli Hospodinem vykoupeni, ti, které vykoupil z rukou protivníka, které shromáždil ze všech zemí, od východu, od západu, severu i moře... Ti, kteří se vydávají na lodích na moře, kdo konají dílo na nesmírných vodách, spatřili Hospodinovy skutky, jeho divy na hlubině. Poručil a povstal bouřný vích, jenž do výše zvedl vlnobití. Vznášeli se k nebi, řítili se do propastných tůň, ztráceli v té spoušti hlavu. V závratí jak opilí se potáceli, s celou svou moudrostí byli v koncích. A když ve svém soužení úpěli k Hospodinu, vyvedl je z tísně: utišil tu bouři, ztichlo vlnobití. Zaradovali se, když se uklidnilo, on pak je dovedl do přístavu, jak si přáli. Ti ať vzdají Hospodinu chválu za milosrdenství a za divy, jež pro lidi koná, ať ho vyvyšují v shromáždění lidu, v zasedání starších ať ho chválí!*“ Ž 107,1-3.23-32

Píseň 667 *Vítězi k poctě zpívejme*

Text: „*Stalo se pak v jeden den, že on vstoupil na loď i učedníci jeho. I řekl k nim: Přeplavme se přes jezero. I odstrčili loď od břehu. A když se plavili, usnul. Tedy přišla bouře tuhého větru na jezero, a vlny lodí naplňovaly, takže v nebezpečnosti byli. I přistoupivše, zbudili ho, řkouce: Mistře, Mistře, hyneme. A on procítiv, přimluvil větru a zdutí vod. I přestala bouře, a stalo se utišení. I řekl jim: Kde je víra vaše? Kterážto bojíce se, podívali se, vespolek řkouce: I kdo jest tento, že větrům přikazuje i vodám, a poslouchají ho?*“ L 8,22-25

Kázání:

Je tahle plavba obrazem života? Podobenstvím o pouti na druhý břeh? Pokud tomu tak je, pak kam a proč směřujeme? A s kým jsme na jedné lodi? S kým hyneme? Kým jsme zachraňováni?

Nebezpečí k životní pouti patří. Možná jsme trochu pozapomněli. Anebo jsme vždycky o různých ohroženích tušili, ale v posledních týdnech a měsících je toho příliš. Vlny jsou vyšší než jindy, loď se nejen nepříjemně tu a tam zhoupne, ale užuž nabírá vodu. Máme mnozí opravdu strach. Dosavadní řád věcí je vykořeněn. Dosud víceméně spolehlivé instituce a postupy se zdají být poněkud vratké a nejisté.

Ta bouřka na moři je víc než námořnická historka. Bouřlivý vítr a valící se vlny jsou mytologickým obrazem chaosu. Chaos je v mytologii to, co hrozí člověka rozložit, v čem se všechno rozpadá, člověku schází pevný, záchytný bod, ztrácí se v tom, hrozí mu pohlčení. Síly chaosu člověka a celé společenství ohrožují a přitom s nimi nelze komunikovat, postavit se jim – jsou to síly nadlidské, slepé a osudové. Upřímně řečeno, ohrožení, o kterém mluví tento příběh, zasahuje daleko hlouběji než současná krize způsobená pandemií. Anebo přesněji: vnější okolnosti nejsou tak závažné, jako ztráta orientace, smyslu, naděje, kterou jsme ohrožováni dnes zrovna tak jako v čase relativního poklidu.

Bibličtí svědkové však věří Bohu. Spoléhají na Boží moc nad všemi jinými silami. Hospodin je skála nepohyblivá, „byť by se hory převracely“. Rozbouřené jsou třeba vody, nad nimiž se při stvoření

vznášel Duch Boží. Děsivé masy vod však Bůh oblohou rozdělil, a tím vytvořil bezpečný prostor pro člověka. Jako první biblické čtení jsme slyšeli Žalm 107, který zachycuje zkušenost, jak Hospodin utiňuje bouři a vyvádí plavce do bezpečí. Jsou taková svědectví o podivuhodné záchraně zdrojem víry, že vše dobře dopadne? Je tento příběh z Lukášova evangelia dalším v řadě podobných?

Příběh ovšem nemluví obecně o tom, jak si někdo jen tak pluje a ocitne se v bouři. Loď vyplouvá, protože Ježíš řekl. Vyzval své učedníky a oni do té lodičky vlezli. Ježíš určuje směr: na druhý břeh. Druhý břeh pak není útulná zátoka, ale krajina neznámá a cizí, kde vládnu demoni, agresivní šílenci. Jestli je tahle plavba obrazem života, tak to není život, který by hledal bezpečné zázemí. Skupinka vedená Ježíšem se na vratké kocábce vydává vstříc nejistotě. Je to skoro provokace. Proto se moře a vítr tolik rozbouří? Jako by temným mocnostem vadila Ježíšova mise... Anebo se tím chce říci, že právě ti, kdo se s Ježíšem vydávají na cestu, jsou ohroženi ztrátou smyslu, orientace a naděje? Většinou máme zato, že věřící naopak mají naděje na rozdávání. Ale ten, kdo má cíl, má co ztratit. Kdo věří, vystavuje se pochybnostem a zkouškám. Copak to neznáte? Jak vám záleží na pravdě a spravedlnosti, ale narážíte pořád na hluchotu a neochotu? Jak právo se křiví a slouží mocným? Jak chcete upřímně milovat, ale zas a nanovo se přistihujete, že ve vás vítězí strach a sobectví? Jak je svět stejně lhostejný a krutý, ať děláte, co děláte a modlíte se dnem i nocí? A sirotků se nikdo neujme a kdo mlátil ženu, bije ji dál... Copak jsme imunní vůči frustraci? Držíme se nad vodou jen díky tomu, že zavíráme oči před skutečností!? A k té skutečnosti taky patří, že ten, kdo nás sem zavedl, spí. Jako by tu nebyl. Jsme v tom sami.

Příběh nás vede až na hranu únosného. Nenabízí už nic než přiznat si, jak na tom opravdu jsme, a volat: *Mistře, hyneme!* - - Voláme tedy: Bože, pospěš! Zasaň, zachraň nás! - - Koho voláme? Co čekáme? Co se má stát? Čekáme, že se probudí mistr kormidelník a provede naši lodičku touto bouří, tímto ohrožením?

Stojí psáno: Ježíš *procítiv, přimluvil větru a zdutí vod. I spokojili se a nastalo utišení.* Nejde o přírodní živly. Jako v biblických žalmech mocí Hospodinovou, tak tady slovem Ježíšovým jsou přemoženy mytické síly. *Přimluvil jim* – ekumenický překlad říká *pohrozil*, ale v základu řeckého slovesa zaznívá slovo „řád“. Tedy *ukáznil je, podřídil si je.* Ježíšovo slovo promlouvá do chaosu. Bouře se ztiší, protože Ježíšovo slovo vykazuje správné místo tomu, co se odvážalo, stalo nezvladatelným a škodlivým. Slovo Boží vnáší do chaosu řád a znovu vrací do hry naděje. Loď drží směr. Nepotopí se. Slovo Boží je mocí nad vším rozkladem a chaosem, ať už má ten chaos podobu vnitřních zmatků myšlenkových, hodnotových, morálních anebo podobu dějinných zvrátů. To Slovo nás drží nad vodou a směřuje k cíli.

Nastalo utišení. Všechno dobře dopadlo. Ale v tuto chvíli nám příběh klade dvě otázky. První zní: *Kde jest víra vaše?* a druhá: *Kdo jest tento, že i větrům přikazuje, i vodám?* Kdybychom skončili u toho, že všechno dobře dopadlo, ale tyhle otázky bychom si nepoložili, tak jsme se minuli se smyslem tohoto vyprávění. Tu první otázku pokládá Ježíš: *Kde jest víra vaše?* Proč se ptá až poté, co nastalo utišení? Proč ne hned ve chvíli, kdy ho budili, protože se tolik báli? -- Já nerozumím jeho otázce jako výčitce. Mít strach, to nelze nikomu vyčítat. Zvláště když jde o život, totiž o jeho smysl, o naděje. Ježíš nám ani nikomu jinému pochybnosti a úzkosti nevyčítá. Ptá se: *Kde jest víra vaše?* To není otázka: *Kam se poděla vaše víra, že jste se báli?* Spíš v tom slyším: *Kam se upíná vaše víra?* Teď se nad tím zamyslete. Jde jen o naděje, že z každé šlamastiky mohou být zázračně zachráněni, anebo jde o naděje, že síly zla a chaosu se nakonec skloní před Kristem? Když čtu ten příběh, zprvu se mi zdá, že učedníci vůbec nereagují na Ježíšovu otázku. On se ptá: *Kde jest víra vaše?* A oni se zděsí a ptají se: *I kdo jest tento, že i větrům přikazuje, i vodám?* Vypadá to jako mimoběžný rozhovor. Jeden o koze a druhý o bramborách (ani se to nerýmuje). Jenže, jak tak nad tím přemýšlím, dává to dobrý smysl. Přesně pochopili. *Kde jest víra vaše?* Kam a ke komu se upíná? Najednou jim došlo (a tuším, že i mně dochází), že víra není spoléháním na to, že z všelijakých nebezpečí budu zachráněn, nýbrž víra je důvěrou v Ježíše Krista. Důvěrou v moc jeho slova. Ale z toho jde strach! Právě tady je psáno, že se báli! Zdá se, že je po všem, je po bouři, nastalo utišení, a oni se bojí? Je to jiná bázeň než ten známý lidský strach z toho, co mne ohrožuje a rozkládá. Bázeň před Bohem, bázeň, která sevře člověka, když se setká se svatým. Úcta vůči tomu, co má moc nad posledními věcmi, nad smyslem, respekt vůči tomu, co přesahuje náš osobní příběh, příběh lidského jedinice.

Evangelium v nás neživí víru v zázračná záchranění. Asi bych to ani vírou nenazýval. Evangelium vede k víře v Ježíše Krista anebo přesněji k víře v toho Boha, kterého Ježíš ztělesňuje. A z toho jde strach! Protože Ježíš Kristus, to je přece ten Ukřižovaný a Vzkříšený. Snad jsme od Velikonoc ještě nezapomněli. Že právě v tom příběhu jeho oběti se ukazuje moc a síla. *I kdo jest tento, že i větrům*

přikazuje, i vodám? No, ten Ukřižovaný a Vzkříšený. Přátelé, to přece znamená, že záchrana přichází skrze bolest a oběť. Zopakujme si: ohrožuje nás ztráta smyslu, cíle a ztráta naděje. Utišení, záchrana z toho, co nás nanejvýš ohrožuje, ta záchrana přichází skrze bolest a oběť. To je to divné, děsivé i úžasné na evangeliu. Ježíš se projeví mocným slovem, ale jeho moc je přece ta podivná moc bezbranné lásky. Je těžké tomu věřit. Ale přece, zdá se mi, mnohé k tomu ukazuje. V kolika zmatcích, konfliktech, obtížích se ukazuje, že silová řešení nepřinášejí ticho, skutečný klid. Kdybych měl užít příkladu té současné krize, tak tvrdá restriktivní opatření jsou do nějaké míry účinná, ale co skutečně pomáhá, je vzájemná ohleduplnost, solidarita, ochota překonat vlastní sobectví a strach.

Ježíš není kapitán, mistr kormidelník. Nechopil se kormidla a neprovedl lodičku rozbouřenými vlnami, nýbrž způsobil svým slovem utišení celého jezera. Překonává představy a očekávání a zachraňuje všechny lodě. Ježíšovým slovem je celý jeho příběh, který vrcholí ve velikonočním evangeliu. Vyprávění o utišení bouře na jezeře čtu nikoli jako vyprávění o něčem, co se kdysi stalo, ale jako podobenství o tom, co se děje a především - co je v plné míře teprve před námi. Bouře běsní, snad se v tom dokonce cítíme sami, možná si ani nejsme jisti, zda jsme ve správné lodi. Ale to slovo už tu je. Bylo vyřčeno. Čelí bouři a větru. Ticho je naším výhledem.

Pane Bože, prosíme, daruj nám víru v Krista a s ní odvalu dát se na cestu, nepřihlížet ze břehu, nepoletovat jak pleva ve větru a jen doufat, že všechno dobře dopadne. Dávej našemu životu směr a řád, dávej své Slovo do nejistoty a zmatků, dávej nám pravou bázeň, úctu k tomu, co dává žít. A naději pro celý svět. Amen.

Píseň (Svítá) 147 *Kdo mne z pout mých*

Ohlášky: Děkujeme za příspěvky do sbírek (postní sbírka na Diakonii: 2.900 Kč; Hlavní dar lásky na opravu kostela v Hranicích na Moravě: 21.583 Kč; na tisk: 800 Kč); nadále se vzájemně podporujte, zvláště telefonováním.

Přímluvná modlitba:

Pane, prosíme a přimlouváme se za druhé lidi i za němé stvoření.

Prosíme dnes zvláště za ty, kdo prožívají akutní ohrožení svého života – ve válce, v nemoci, ve stáří.

Prosíme za ty, jejichž duše, jejichž lidství, osobnost, důstojnost jsou ohroženy – zoufalstvím, opuštěností, ponížením.

Prosíme, ať tvé slovo zaznívá - v církvi i jinde – a dodává víru a naději.

Otče náš, který jsi v nebesích, posvět se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi, chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť nám naše viny jako i my odpouštíme našim viníkům a neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého, neboť tvé je království i moc i sláva, na věky, amen.

Poslání: „*Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní. Dát se vést sobectvím znamená smrt, dát se vést Duchem je život a pokoj. Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídít Božímu zákonu. Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho... Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží. Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče!*“
Ř 8, 5-9.14-15

Požehnání: Hospodin tě požehná a ochrání tě. Hospodin nad tebou rozjasní svou tvář a bude ti milostiv. Hospodin k tobě obrátí svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen.

Píseň 200 *V tvé síle, Pane Bože můj*